

Fald og snublen - skyld i hver femte ulykke i døgninstitutioner og hjemmepleje

Én ud af fem alvorlige ulykker i døgninstitutioner og hjemmepleje sker, når de ansatte falder, glider eller snubler. Det viser en opgørelse over de anmeldte alvorlige arbejdsulykker i perioden 2011-2014, som Arbejdstilsynet har udarbejdet.

I alt drejer det sig om 521 alvorlige ulykker i døgninstitutioner og hjemmepleje, sket i perioden fra 2011-2014, der skyldes, at de ansatte falder, snubler eller glider. Selvom ulykkerne ofte virker banale, så er de alle anmeldt med tre ugers fravær fra jobbet eller mere. Hertil kommer, at en del af disse ulykker giver varige mén.

Hvor går det galt

Ofte er der en tendens til at bagatellisere snubleulykkerne: Hvor galt kan det gå, når man snubler! Er det overhovedet noget, man kan undgå på en arbejdsplads! Men der er ofte en mønster i, hvad der sker, når det går galt. Derfor er det også muligt at gøre noget for at undgå mange af disse ulykker.

De fleste af ulykkerne sker i brancherne plejehjem og hjemmehjælp. Her drejer det sig fx om følgende ulykker:

Hjemmepleje (rangordnet ift. hvor der sker flest ulykker):

1. På udendørs trapper i private hjem – fx på grund af is, vand, blade, løse sten og grus på belægningen og i samspil med manglende lys og telefonsamtaler.
2. På flisegange og fortov i private hjem – fx på grund af is, blade, nedfaldsfrugt, løse sten og grus på belægningen og i samspil med manglende lys.
3. På udendørs p-pladser ved plejecentre – fx på grund af is og ujævnheder.

Plejehjem (rangordnet ift. hvor der sker flest ulykker):

1. På indvendige trapper – fx når de ansatte bærer ting og har travlt .
2. På udendørs trapper, p-pladser og flisegange – fx på grund af is og ujævnheder.
3. På indendørs arealer – fx på grund af rod, spildte væsker.

Gode råd – sådan undgår I faldulykker på jobbet

Til arbejdsgiveren:

- ✓ Vedligehold gulve, trapper og udendørs arealer og sørg for god belysning
- ✓ Undgå at de ansatte skal bære ting, anskaf fx rulleborde og lign.
- ✓ Lav et beredskab ift. vinterglatføre.
- ✓ Aftal med de ansatte, hvad du vil have dem til at gøre for at undgå snubleulykker.

Til de ansatte:

- ✓ Brug fx rulleborde lign. Undgå at bære ting.
- ✓ Hold gulve, hvor der færdes og arbejdes, fri for genstande.
- ✓ Tør straks op, hvis du spilder væsker, fødevarer mv. på gulvet.
- ✓ Løb ikke på arbejdspladsen – især ikke på trapper.

Fakta

Opgørelsen af de anmeldte alvorlige arbejdsulykker i perioden fra 2011-2014 viser, at der er tre typer af arbejdsulykker, der sker oftest:

1. Fald, gliden og snublen ved arbejde og færden på arbejdspladsen – ca. 22 % af de alvorlige ulykker (Døgninstitutioner og hjemmepleje 19 %)
2. Akut fysisk overbelastning ved løft/træk/skub – ca. 22 % af de alvorlige ulykker (Døgninstitutioner og hjemmepleje 41 %)
3. Fald fra højden – ca. 18 % af de alvorlige ulykker (Døgninstitutioner og hjemmepleje 12 %)

De seks branchegrupper med flest alvorlige ulykker, ved fald i samme niveau i perioden 2011-2014, fx fordi de ansatte er gledet eller snublet, er følgende:

1. Daginstitutioner: 30 % af ulykkerne = 387 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om brancherne aldersintegrerede institutioner og børnehaver.
2. Undervisning: 26 % af ulykkerne = 377 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om branchen folkeskoler.
3. Kontor: 26 % af ulykkerne = 934 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om brancherne generelle offentlige tjenester og boligselskaber og anden udlejning af boliger.
4. Transport af gods: 25 % af ulykkerne = 429 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om brancherne vejgodstransport, kurertjeneste og posttjeneste.
5. Bygge og anlæg: 21 % af ulykkerne = 847 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om brancherne tømrer-, murere-, VVS- og el-installationsforretninger.
6. Døgninstitutioner og hjemmepleje: 19 % af ulykkerne = 521 alvorlige ulykker. Det drejer sig især om brancherne plejehjem og hjemmehjælp.

Eksempler fra ulykkesanmeldelser i døgn og hjemmeplejen

Hjemmehjælp:

- *En ansat er på vej hen til bil på plejecentrets p-plads. Glider på asfalten pga. våde blade. Højre ben vrides ud. (Mindst 6 mdr. fravær)*
- *En ansat kom ud fra borger. Telefonen ringen og jeg tager den mens jeg går på trappen. Falder og slår hånden. (3-4 ugers fravær)*
- *Uden for borger hus var der niveauforskel på flisegangen og dårligt lys. Den ansatte falder og får en flænge i albuen. (3-4 uger fravær)*

Plejehjem:

- *En ansat løber op ad trappe og glider på metalskinne på trinkant. Falder og slår albuen ned i trappen. (3-4 ugers fravær)*
- *En ansat går over mod bilen på plejecentrets parkeringsplads. Falder fordi der er isglat. Får knoglebrud i venstre overarm. (1-3 måneders fravær)*

- *En ansat skal give borger medicin og skubber liften til side. Glider og falder fordi borgeren har spildt væske på gulvet. Beskadiger håndledet. (1-3 måneders fravær)*

Få mere viden hos

Pressechef i Arbejdstilsynet, Jesper Tidemann tlf. 72 20 93 94
Faglig medarbejder i Arbejdstilsynet Holger Delfs 72 20 96 17
Ulykkesforsker på DTU Kirsten Jørgensen 22 66 60 64

Læs mere

Arbejdstilsynets hjemmeside: arbejdstilsynet.dk/snubleulykker